

239/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet
a bányatavak hasznosításával kapcsolatos jogokról
és kötelezettségekről

A Kormány a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Btv.) 26. §-ának (13) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. § (1) A rendelet hatálya:

a) a bányászati tevékenység folytán kialakult, illetve kialakított bányatavakra, azok medrének és partjának a bányászati tevékenység befejezését követő fenntartására, a bányató vízkészletének hasznosítására, továbbá

b) az *a)* pont szerinti bányatavak fennmaradásával, fenntartásával, hasznosításával kapcsolatos jogokat gyakorló vagy kötelezettségeket teljesítő természetes és jogi személyekre, illetőleg jogi személyiség nélküli gazdasági társaságokra (a továbbiakban együttesen: személyekre)

terjed ki.

(2) E rendelet alkalmazásában

a) bányató: a felszíni vagy felszín alatti bányászati tevékenység következtében a földfelszín fedőrétegének eltávolításával, a felszín alatti vízkészletből kialakult és a bányaművelés befejezése után is fennmaradó olyan állóvíz, amelynek medrét a bányászat során mesterségesen kialakított terepmélyedés képezi;

b) a bányató medre: a bányászati tevékenység során kialakult, majd a bányászat befejezését követően állandósult terepmélyedés, amelyet a felszín alatti víz rendszeresen kitölt, melynek partvonalát a terepszint és a bányászati hatósági eljárások során utóhasznosításra engedélyezett meder rézsűjének metszészvonala határozza meg;

c) a bányató parti sávja: a partvonalától számított, azzal párhuzamosan húzódó, külön jogszabályban meghatározott¹ 3 m széles területsáv, amely a parti területek tulajdonviszonyaitól függetlenül a bányató medrével kapcsolatos fenntartási munkák ellátását teszi lehetővé.

2. § (1) Ha az ásványi nyersanyag kitermelés befejezésekor a kitermelés következtében a külszíni bányászati munkaterületen állóvíz alakul ki, annak fennmaradásával kapcsolatos intézkedésekről a bányabezárási, valamint a tájrendezési feladatokkal összefüggő bányahatósági eljárások keretei között a külön jogszabályban² meghatározott módon kell gondoskodni.

(2)³

(3)⁴ Ha az eljárásban a vízügyi hatóság szakhatóságként jár el, szakhatósági állásfoglalásában – a külön jogszabályban⁵ megjelölt általános tartalmi követelmények mellett – meg kell határozni:

a) a bányató medrére, vízkészletére, valamint az egyéb területi adottságokra figyelemmel a hasznosítás vízgazdálkodási feltételeit;

b) az ingatlan tulajdonosát, illetőleg a bányatavat egyéb jogcímen használót a bányatóval kapcsolatosan megillető jogokat és terhelő kötelezettségeket;

c) az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett adatokkal kapcsolatos (így például a művelési ág megváltoztatásával összefüggő, azt megalapozó) feladatokat;

*d)*⁶ a tájrendezési tervekre, a bányabezárási vonatkozó műszaki üzemi tervekre, valamint az e rendelet *mellékletében* meghatározott tartalmú adatokra, illetve a bányatóval érintett ingatlan tulajdonosával egyeztetett tervdokumentációra figyelemmel azt, hogy a bányató további hasznosítása és üzemeltetése szempontjából az érintett ingatlan tulajdonosát milyen jogok illetik meg, illetve milyen kötelezettségek terhelik.

(4)⁷ A bányavállalkozónak kérelmet kell benyújtania, melyhez – az (5) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – az e rendelet mellékletében meghatározott tartalmú, a bányatóval érintett ingatlan tulajdonosával egyeztetett tervdokumentációt kell csatolnia.

(5)⁸ Ha a bányavállalkozó a kérelemhez a bányatóval érintett földrészletekről a tulajdonjogot igazoló tulajdoni lap hiteles másolatát nem csatolja, a vízügyi hatóság – az ügy elbírálásához szükséges adatok szolgáltatása iránt – megkeresi az ingatlan-nyilvántartást vezető szervet.

A bányató vízjogi engedélyezése

3. § (1)⁹ A bányató fenntartásának, hasznosításának (a továbbiakban: üzemeltetésének) engedélyezéséhez a bányatóval érintett ingatlan tulajdonosának – a bányabezárással összefüggő tájrendezési feladatokat meghatározó bányahatósági határozat közlését követő egy éven belül – a vízügyi hatóságtól a külön jogszabályban meghatározott melléletek¹⁰ csatolásával vízjogi üzemeltetési engedélyt kell kérnie.

(2) Amennyiben a bányatóval érintett ingatlan tulajdonosa az (1) bekezdés szerinti kötelezettségét elmulasztja, úgy a vízjogi engedély nélkül megvalósított vizilétesítmények és vízhasználatok tekintetében a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló külön jogszabály¹¹ szerint kell eljárni.

(3)¹² Ha a bányató tervezett hasznosításához új vizilétesítmény megépítése szükséges, úgy a vízügyi hatóság a külön jogszabály¹³ szerinti engedélyezési eljárásban – létesítési, majd üzemeltetési vízjogi engedély kiadásával – határoz a létesítéssel és az üzemeltetéssel járó jogokról és kötelezettségekről.

(4) Az (1) bekezdés szerinti vízjogi engedélyben a bányatavak üzemeltetésével járó jogokat és kötelezettségeket

a) a bányató területi elhelyezkedésére, a terület vízgazdálkodási környezeti adottságaira,

b) a közigazgatásilag érintett település önkormányzati rendeletben meghatározott fejlesztési, terület- és településrendezési terveire, a helyi építési szabályzatra, illetőleg előírásokra, valamint

c)¹⁴ a bányatóval érintett területtel kapcsolatos vízgazdálkodási, kulturális örökségvédelmi, környezet-, természet- és tájvédelmi, továbbá közegészségügyi szempontokra figyelemmel kell meghatározni.

(5)¹⁵ A bányató üzemeltetésére vonatkozó jogerős határozat és ingatlan-nyilvántartási átvezetésre alkalmas változási vázrajz megküldésével a vízügyi hatóság megkeresi a bányató fekvése szerint illetékes járási földhivalt, hogy a bányatavat – az ingatlan-nyilvántartásra vonatkozó külön jogszabályok szerint – a vízgazdálkodással összefüggő művelés alól kivett területként „bányató” megnevezéssel jegyezze be az ingatlan-nyilvántartásba.

A bányató vízkészletének használati joga

4. § (1) A bányató vízkészletének használata vízjogi engedélyezési kötelezettség alá tartozik. A vízhasználat feltételeit a bányató üzemeltetésére irányuló, a 3. § szerinti vízjogi engedélyben kell meghatározni.

(2) A bányató vízkészletének használatára a meder, illetve a part tulajdonjogával nem rendelkező személy részére vízjogi engedély csak akkor adható, ha ehhez a meder, illetve a part tulajdonosa külön írásba foglalt szerződésben hozzájárult.

(3) A (2) bekezdésben foglalt esetben a szerződésben rendelkezni kell a bányató partjának a használatáról is. A bányató vízjogi engedélyének jogosítottja és kötelezettje ez esetben az a személy, aki a vízkészlet használatával járó jogokat gyakorolja.

(4) A bányató vízkészletének természeti okból történő változásáért az engedélyes vízhasználó, illetve a bányató vízelétesítményeinek tulajdonosa sem a vízjogi engedélyben biztosított jogra, sem a vízhasználat egyéb jogcímére alapozva nem igényelhet kártalanítást.

(5) A (4) bekezdésben meghatározott esetben az engedélyes az esetleges károk megelőzésével, mérséklésével kapcsolatos tevékenységet – ha az vízimunka elvégzésével, vízelétesítmény megépítésével biztosítható, a vízjogi engedélyre vonatkozó általános szabályok szerint – saját költségére elvégezheti. Erre a vízügyi hatóság – ha azt a vízkészlet védelme a bányatóval összefüggésben közérdekből szükségessé teszi – az engedélyest hivatalból indított eljárás során is kötelezheti.

A bányató vízminőség-védelme

5. § (1) A bányató hasznosítása főként – a víz mennyiségét nem, de a vízkészlet minőségét igénybe vevő és azt befolyásoló – a vízikörnyezeti adottságokkal összefüggő vízhasználatok (így például horgászat, vízisport, fürdőzés, vízparti üdülés, vizes élőhely) kialakítása révén történik. A bányató bármely, a víz minőségét befolyásoló ilyen jellegű hasznosítását a tevékenységekre irányadó jogszabályok szerint, de a bányató üzemeltetésére kiadott vízjogi engedélyben a vízkészlet minőségének védelme érdekében meghatározott jogokra és kötelezettségekre figyelemmel lehet gyakorolni.

(2) Az (1) bekezdés szerint gyakorolt vízhasználatok vízjogi engedélyre megadásához alapvető feltétel a tó terhelhetősége, a víz természetes öntisztuló képességének megőrzése, a hasznosítás hatásterületén a felszín alatti víz minőségének a külön jogszabály¹⁶ szerinti „B” szennyezettségi határértéken belül tartása, a jó vízminőség tartós biztosítása céljából.

(3) A bányatavak vízkészletének szennyezése, károsítása, így például különösen szennyvízbefogadóként történő hasznosítása, továbbá azokon minden olyan vízhasználat gyakorlása, mely a felszín alatti vizek minőségének veszélyeztetésével jár – a felszín alatti vízkészlettel való szoros kapcsolatukra tekintettel – tilos.

Záró és átmeneti rendelkezések

6. § (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

(2)–(3)¹⁷

(4)¹⁸ A rendelet hatálybalépését megelőzően bányászati tevékenység során keletkezett és fennmaradt bányatavakkal érintett ingatlanok tulajdonosai, az e rendelet hatálybalépésétől számított egy éven belül a külön jogszabályban¹⁹ meghatározott adatok csatolásával kötelesek a bányatóra vonatkozó üzemeltetési vízjogi engedélyt az illetékes vízügyi hatóságtól megkérni.

(5)²⁰ A (4) bekezdésben meghatározott határidő elmulasztását követően a rendelet hatálybalépését megelőzően fennmaradt bányatavak esetén a vízjogi engedély nélkül üzemeltetett vízelétesítményekre és vízhasználatokra vonatkozó rendelkezések megfelelő alkalmazásával kell eljárni.

(6)²¹ A bányatavakkal kapcsolatos rendelkezések megtartását az illetékes vízügyi hatóság a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló kormányrendelet szerint ellenőrzi, illetve a bányatavakat az engedélyezési eljárás során a jogszabályban meghatározott felülgyleti kategóriába sorolja.

(7)–(8)²²

Melléklet a 239/2000. (XII. 23.) Korm. rendelethez²³

A tájrendezés bányahatósági eljárásában benyújtott dokumentáció tartalma:

1. A bányatóval érintett földrészetekről a tulajdonjogot igazoló tulajdoni lap hiteles másolata.

2. Műszaki leírás, amely tartalmazza:

2.1. a bányató kialakulásának előzményeit, a tó állapotjellemezését, ezen belül:

- a) a megelőző bányaművelési adatokat,
- b) a medert alkotó víztartó rétegek vízföldtani adatait,
- c) a bányató vízkészletének mennyiségi és minőségi adatait, az esetleg meglévő mérő- és észlelőhelyek műszaki jellemzőit, valamint a mért és észlelt adatokat,
- d) a bányató vízforgalmi – vízutánpótlódási és elvezetési – adatait, ideértve a felszíni és a felszín alatti vízből történő vízutánpótlódást is;

2.2. a bányató hasznosítását, ezen belül

a) a vízhasználatokat, ideértve a vízkivétellel járó (pl. öntözés) és a vízikörnyezeti adottságokkal összefüggő (így például üdülés, fürdőzés, horgászat, vízisportok, vizes élőhely) vízhasználatokat is,

b) a bányató és a vele kapcsolatban lévő felszín alatti víz minőségét befolyásoló parti területhasználatokat (így például parti sáv kialakítása, parkosítás, zöldfelületek, beépítések, közművesítés, hulladékkezelés),

c) a hasznosítás és a b) pont szerinti területhasználatok felszín alatti vizekre gyakorolt hatását;

2.3. az előbbiekkal összefüggésben a bányató, illetve a felszín alatti vízkészletek védelme érdekében tervezett intézkedéseket, ideértve

a) a bányató és felszín alatti hatásterülete vonatkozásában a vízminőség és vízmennyiség megfigyelés és mérés tervezett megoldását,

b) a hasznosítások vízminőség-védelmi indíttatású szabályozását, a bányató terhelhetőségével, öntisztuló képességének megőrzésével összefüggésben meghatározott korlátozásait,

c) a parti területek felszíni vízrendezését,

d) a bányató környezetében a mezőgazdasági tevékenység, tápanyag-visszapótlás és a kemikáliák alkalmazásának szabályozását,

e) a bányató vízpótlási, vízvezetési, esetleges vízfrissítési, vízminőség-karbantartási terveit.

3. Átnézeti helyszínrajz (M=1:25 000), amely tartalmazza:

a) bányató határvonalát és környezetét, annak domborzati adatait,

b) a környező település(ek) közigazgatási határát,

c) a felszíni vízfolyásokat, csatornákat.

4. Részletes helyszínrajz, az ingatlan-nyilvántartási térkép felhasználásával alkalmasan választott 1:1000, 1:2000, 1:4000 vagy 1:10 000 méretarányban, amely részletesen tartalmazza:

a) az átnézeti helyszínrajz információit,

b) az érintett földrészetek helyrajzi számát,

c) a partvonalat, parti sávot, a vízmozgás sávját a rézsűben,

d) a hasznosításhoz szükséges utak, parti létesítmények, épületek, növényzet elhelyezkedését, a felszíni vízhálózattal való esetleges kapcsolatokat,

e) a vízparthasznosítással kapcsolatban tervezett beavatkozásokat (így például fürdőhelyek, horgászhelyek, stégek, kikötők, zöldfelület kialakítása, parkosítás),

f) a bányató és partjának tervezett hasznosítása által a felszín alatti vízkészletet érintő hatásterületet,

g) az f) pont szerinti hatásterületen lévő felszín alatti vízkivételek adatait (hely, szűrőzött szakasz mélysége, igénybe vett vízkészlet típusa, engedélyezett vízkitermelés mennyisége, m³/nap),

h) a bányató vízkészletét és a hasznosítással érintett felszín alatti vízkészlet minőségét és mennyiségét mérő, megfigyelő objektumok helyét, adatait.

5. A bányató és a jellemző rézsűk keresztmetszelvei, amelyek tartalmazzák:

a) a víz alatti és víz feletti rézsűk hajlásszögét,

b) a vízszintek szélső értékeit,

c) a rézsűvédelem tervezett módját,

d) a szabadon hagyandó parti sáv kialakítását,

e) a vízpart hasznosításával kapcsolatban tervezett beavatkozásokat,

f) a jellemző felszín alatti rétegszelveket.

---

¹ 46/1999. (III. 18.) Korm. r.

² 1993. évi XLVIII. tv. 26., 27., 36. és 42. §.

³ A 2. § (2) bekezdését a 362/2008. (XII. 31.) Korm. rendelet 44. § (1) bekezdés 55. pontja hatályon kívül helyezte, e módosító rendelet 45. § (1) bekezdése alapján a 2009. március 1-jét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁴ A 2. § (3) bekezdés nyitó szövegrésze a 362/2008. (XII. 31.) Korm. rendelet 43. § (1) bekezdés 20. pontja, az 527/2013. (XII. 30.) Korm. rendelet 13. § (2) bekezdés a) pontja, a 70/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 46. §-a szerint módosított szöveg.

⁵ 72/1996. (V. 22.) Korm. r.

⁶ A 2. § (3) bekezdésének d) pontja a 182/2009. (IX. 10.) Korm. rendelet 205. §-a szerint módosított szöveg. E módosító rendelet 687. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁷ A 2. § (4) bekezdése a 269/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet 16. §-ának a) pontja és a 362/2008. (XII. 31.) Korm. rendelet 44. § (1) bekezdés 55. pontja, a 182/2009. (IX. 10.) Korm. rendelet 205. §-a szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító rendelet 687. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁸ A 2. § (5) bekezdését a 362/2008. (XII. 31.) Korm. rendelet 44. § (1) bekezdés 55. pontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 182/2009. (IX. 10.) Korm. rendelet 204. §-a iktatta be. Ez utóbbi módosító rendelet 687. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁹ A 3. § (1) bekezdése a 182/2009. (IX. 10.) Korm. rendelet 205. §-a szerint módosított szöveg. [A 3. § (1) bekezdésében az 527/2013. (XII. 30.) Korm. rendelet 13. § (2) bekezdés b) pontjával elrendelt módosítás, amely szerint a „vízügyi felügyelet” szövegrész helyébe a „vízügyi hatóságtól” szöveg lép, nem vezethető át.]

¹⁰ Lásd a 18/1996. (VI. 13.) KHVM rendeletet.

¹¹ 72/1996. (V. 22.) Korm. r. 15. §.

¹² [A 3. § (3) bekezdésében az 527/2013. (XII. 30.) Korm. rendelet 13. § (2) bekezdés c) pontjával elrendelt módosítás, amely szerint a „vízügyi felügyelet” szövegrész helyébe a „vízügyi hatóság” szöveg lép, nem vezethető át.]

¹³ Lásd a 72/1996. (V. 22.) Korm. rendeletet.

¹⁴ A 3. § (4) bekezdésének c) pontja a 190/2001. (X. 18.) Korm. rendelet 3. §-ának h) pontja szerint módosított szöveg.

¹⁵ A 3. § (5) bekezdése a 296/2012. (X. 17.) Korm. rendelet 9. §-a szerint módosított szöveg. [A 3. § (3) bekezdésében az 527/2013. (XII. 30.) Korm. rendelet 13. § (2) bekezdés c)

pontjával elrendelt módosítás, amely szerint a „vízügyi felügyelet” szövegrész helyébe a „vízügyi hatóság” szöveg lép, nem vezethető át.]

¹⁶ 33/2000. (III. 17.) Korm. r.

¹⁷ A 6. § (2)–(3) bekezdését a 182/2009. (IX. 10.) Korm. rendelet 206. §-a hatályon kívül helyezte. E módosító rendelet 687. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁸ A 6. § (4) bekezdése a 269/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet 16. §-ának a) pontja, az 527/2013. (XII. 30.) Korm. rendelet 13. § (2) bekezdés b) pontja szerint módosított szöveg.

¹⁹ 18/1996. (VI. 13.) KHVM r.

²⁰ A 6. § (5) bekezdése a 63/2012. (IV. 2.) Korm. rendelet 6. § b) pontja szerint módosított szöveg.

²¹ A 6. § (6) bekezdése az 527/2013. (XII. 30.) Korm. rendelet 13. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

²² A 6. § (7)–(8) bekezdését a 106/2005. (VI. 16.) Korm. rendelet 40. §-a (2) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte.

²³ A melléklet címe a 362/2008. (XII. 31.) Korm. rendelet 44. § (1) bekezdés 55. pontja szerint módosított szöveg, e módosító rendelet 45. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2009. március 1-jét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.